

Forslag til forespørgselsdebat om, hvad der bør fokuseres på i den kommende nationale strategi for selvmordsforebyggelse, og hvem der bør inddrages i udformningen heraf.
(Medlem af Inatsisartut, Malene Vahl Rasmussen, Demokraterne)

Svarnotat

(Naalakkersuisoq for Sociale Anliggender, Familie og Justitsområdet)

Naalakkersuisut takker for dette relevante forslag til forespørgselsdebat, der bidrager til Naalakkersuisuts ønske for tilblivelsen af den nye nationale strategi for selvmordsforebyggelse.

Netop dialog og inddragelse er nøgleord for Naalakkersuisut, når den nye nationale strategi for selvmordsforebyggelse skal udarbejdes.

Vi har mistet alt for mange liv. Hver år fravælger cirka 40 mennesker i vores samfund livet.¹ Hvert år er det 40 mennesker for meget. Mennesket er den centrale ressource i vort samfund. Ethvert menneske har værdi og skal have en plads i vort samfund.

For Naalakkersuisut er det vigtigt, at den nye strategi tager udgangspunkt i den lokale virkelighed og de behov, vores borgere oplever eksisterer lokalt. Derfor vil vi prioritere at tale med borgere og lytte til deres perspektiver på, hvad et liv med god mental sundhed betyder. Og få deres ideer til løsninger, som de ser vil fungere godt og være virksomme på lokalt og nationalt plan.

Vi skal have alle med, derfor er det ikke kun de unge, der bliver inddraget, når strategien udformes. Perspektiver fra den voksne og ældre del af befolkningen er også vigtige, så vi sikrer, at strategien når hele vejen rundt om vores samfund.

Strategiens udformning og indhold skal også bygge på et bredt, tværsektorielt samarbejde. Det ved vi, skaber de gode resultater. Udover at borgere inddrages skal strategien derfor også udvikles i samarbejde med kommuner, eksperter og fagpersoner på tværs af sektorer.

For Naalakkersuisut er forebyggelse af selvmord et område, der skal løftes i fællesskab og går forud for partipolitiske skel. Ligesom Naalakkersuisut hilser denne forespørgselsdebat velkommen, vil strategiprocesen også løbende inddrage Inatsisartuts Familie- og Sundhedsudvalg.

Naalakkersuisut ønsker med en ny selvstændig strategi på selvmordsforebyggelsesområdet at sikre kontinuitet i det vigtige forebyggelsesarbejde. Et forebyggelsesarbejde der er så afgørende for, at færre mennesker i vort samfund vælger livet fra, og at færre børn, unge og voksne vil opleve at miste og skulle kæmpe med en intens sorg i livet.

De indsatser og tiltag, der virker, bygges der videre på. Det gælder f.eks. undervisningen i den selvmordsforebyggende samtale til det frontpersonale, der i deres daglige arbejde møder borgere med selvmordstanker eller borgere, der har forsøgt selvmord.

¹ Tal fra Grønlands Politis Årsstatistik 2019

Etablering af handlingskæderne for selvmord, selvmordsforsøg og selvmordstrusler i byer og bygder har været med til at sikre en tydelig rollefordeling mellem kommuner, politi og sundhedsmyndigheder. Det gør medarbejderne klar til at handle ved selvmord, selvmordsforsøg og selvmordstrusler. Samarbejdet skal støttes og styrkes – også i fremtiden.

Endvidere skal vi fortsætte undervisningen i mentaliseringsprogrammet ThinkInuk, der i dag bruges af alle kommuner. ThinkInuk består af en række simple, men virksomme redskaber, der gør os i stand til at bruge vores tanker til at passe på os selv og hinanden.

Alle børn, unge og voksne, der har brug for at tale med nogen, har mulighed for at kontakte rådgivningslinjen Tusaannga. Det har næsten 4.000 borgere benyttet sig af siden åbningen sidste år. Derfor er åbningstiderne løbende blevet udvidet - også til de sene nattetimer i weekenden. Vi ved, at behovet er der, og vi skal derfor fortsætte udviklingen af Tusaannga.

En ny selvstændig strategi skal også sikre mulighed og rammer til at udvikle nye løsninger inden for både eksisterende og nye indsatsområder i forebyggelsen af selvmord i vort samfund.

Vi skal tage hånd om de pårørende og efterladte, når vi ved, at komplicerede sorgreaktioner øger selvmordsrisikoen. Vi skal se på generationssammenhænge og konsekvenser for børn og unge, der tidligt i livet oplever, at selvmord er en løsning. Det er det ikke. Mønsteret skal brydes. Vi arbejder derfor bl.a. på at udvikle nye indsatser for pårørende og efterladte, der tager afsæt i forskning om kompliceret sorg.

Det er særligt mange af vores unge mænd, der begår selvmord. Vi har brug for dem. Vi bærer hver især ansvaret for vores eget liv, men samfundet skal støtte de der har behov, i at kunne løfte og have dette ansvar.

Vi skal også sikre, at vores børn og unge gennem deres opvækst lærer at udfordringer er en naturlig del af livet og samtidig oplever, at de faktisk kan overvinde udfordringer. Således at vores unge både bliver og føler sig robuste til voksenlivet. For voksenlivet følges naturligt af udfordringer. Det ved vi.

At overvinde udfordringer er ikke kun et spørgsmål om at være fysisk sund. Er man sund invendig er det lettere at overvinde hindringer på livets vej. Mental sundhed er derfor i høj grad lig robust sundhed. Vi skal fortsætte arbejdet med at øge den mentale sundhed i vort samfund.

Målet er, at forebyggelsen vi sætter i gang, virker. For Naalakkersuisut er det derfor en prioritet at arbejde for at få mere evidens ind i forebyggelsesarbejdet. Hvem er disse mennesker der vælger livet fra og kan man tegne en målgruppeprofil?

En tak til de mange frivillige i vores samfund, der hver dag gør en stor og konstruktiv indsats for at minde os alle om, at der skal handles, og at det skal være nu.

Naalakkersuisut er indstillet på at gøre en aktiv indsats.

På vegne af Naalakkersuisut ønsker jeg en god debat. Jeg ser frem til at få konstruktive input til det vigtige arbejde med en ny strategi for selvmordsforebyggelse.